

มติสมัชชาสุขภาพจังหวัดนครสวรรค์ ปีพุทธศักราช 2558
ประเด็นที่ 4

การคุ้มครองสุขภาพจากการบริโภคอาหารที่ปลอดภัย จังหวัดนครสวรรค์

ที่ประชุมได้พิจารณาสถานการณ์ สภาพปัญหาสารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตกค้างในอาหารจำพวก พืชผัก ผลไม้ และอื่นๆ ปัญหาการขาดความรู้และมาตรฐานการจัดการฟาร์มเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกร หรือผู้ประกอบการที่ยังไม่ได้มาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่กำหนดไว้เนื่องจากยังไม่มีกฎหมาย ข้อกำหนดในการควบคุมบังคับเกษตรกรหรือผู้ประกอบการ ปัญหาการแปรรูปและจำหน่ายเนื้อสัตว์ เช่น โรงฆ่าสัตว์ การกำกับตรวจสอบ ปัญหาการปนเปื้อนจากสารเคมีที่ก่ออันตรายต่อสุขภาพ อาทิ สารฟอร์มาลินเนื่องจากการบังคับใช้มาตรการตามข้อกำหนด ยังไม่ครอบคลุมและมีประสิทธิผลเพียงพอ ปัญหาการปนเปื้อนจากแบคทีเรีย อาทิ คลอโรฟอร์ม เนื่องจากผู้ประกอบการขาดความรู้ ความตระหนักและศักยภาพในการจัดการ เป็นปัญหาสำคัญต่อสุขภาพอนามัยโดยส่วนรวมในจังหวัดนครสวรรค์

ตระหนักดีว่า ปัญหาการใช้สารเคมีในการเพาะปลูก พบว่าผลการตรวจเลือดเกษตรกรมีสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้าง ในร่างกายในระดับมีความเสี่ยงและไม่ปลอดภัยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และมีผลต่อผู้บริโภคจำนวนมาก

เป็นกังวลต่อ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสภาวะสุขภาพอนามัย ของประชาชนจำนวนมากที่มีความจำเป็นในการบริโภคผลผลิตทางการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งการปนเปื้อนอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อระยะยาว ต่อสุขภาพร่างกายของประชาชน

รับทราบว่า แนวทางนโยบายแห่งรัฐ ตามข้อกำหนดด้านกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม องค์กรคุ้มครองผู้บริโภค และหน่วยงานองค์กรภาคประชาสังคมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้กำหนดการควบคุม ป้องกัน บทบัญญัติมาตรฐาน และการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง ยังพบอยู่จำนวนมาก

เห็นด้วยว่า มีความจำเป็นเร่งด่วนในการที่จะมีการบริหารจัดการ บูรณาการระดับภาคส่วน ดำเนินการด้านอาหารปลอดภัยให้มี ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และยั่งยืนต่อไป

จึงมีมติ ดังต่อไปนี้

1. ระดับชาติ

1.1 การออกข้อกำหนดและพัฒนาฟาร์มเลี้ยงสัตว์เข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์มสากล เพื่อให้การผลิตสัตว์ให้ได้คุณภาพ สถานที่เลี้ยงสัตว์ทุกแห่ง ควรมีการดูแล ควบคุมให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล และขบวนการป้องกันโรค เพื่อได้เนื้อสัตว์ที่ไม่มีสารปนเปื้อนทั้งจากเชื้อจุลินทรีย์ สารเคมี และโลหะต่างๆ ที่จะเป็อันตรายต่อผู้บริโภค

1.2 การควบคุมโรงงาน/สถานประกอบการการแปรรูปอาหาร

1.3 การบังคับใช้ข้อกำหนดควบคุมสารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ใช้ในทางเกษตรกรรมและพัฒนาระบบการเพาะปลูกพืชของเกษตรกร

1.4 การออกกฎหมายและควบคุมผลิตภัณฑ์อาหารเสริมและยาบางประเภทที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ซึ่งเป็นการดำเนินงานแบบขายตรงที่ให้ผลตอบแทนผู้จำหน่ายแบบหวังโชค หรือโฆษณาเกินความจริง เข้าข่ายลักษณะหลอกลวงผู้บริโภค และมีการบังคับใช้อย่างเคร่งครัด จริงจัง

1.5 การส่งเสริมวิจัยและพัฒนาด้านการจัดการวัตถุดิบในการผลิต การแปรรูปสภาพ การบรรจุหีบห่อ การขนส่ง การควบคุมคุณภาพและการส่งมอบสู่ผู้บริโภค ให้มีความปลอดภัยได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

2. ระดับจังหวัด

2.1 การจัดตั้งคณะทำงานด้านการคุ้มครองสุขภาพจากการบริโภคอาหารที่ปลอดภัย ประกอบด้วยผู้แทนจาก ๓ ภาคส่วน ได้แก่ ภาคหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ภาคหน่วยงานด้านวิชาการและภาคประชาสังคม เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานในระดับจังหวัด

2.2 การจัดประชุมทำความเข้าใจเรื่องการพัฒนาโรงฆ่าสัตว์และสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการ เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมและการประชาสัมพันธ์รับสมัครผู้เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น

2.3 การประชุมชี้แจงให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการสถานที่จำหน่ายอาหาร และดำเนินการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจังต่อเนื่อง

2.4 การปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วมให้บริการหน่วยตรวจสอบเคลื่อนที่ด้านอาหารในระยะเวลาทุก ๓ เดือนและแสดงผลการตรวจสอบที่ไว้ที่ร้านเพื่อให้ผู้บริโภคทราบและมั่นใจในความปลอดภัย

2.5 จังหวัดประกาศใช้เป็นนโยบายสาธารณะ หรือข้อมติของจังหวัด เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถตั้งงบประมาณในการจะพัฒนาอาหารให้ปลอดภัยสู่ผู้บริโภค เพื่อกระตุ้นภาคประชาสังคม

และส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาและควบคุมการดำเนินงานกับอาหารในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น การควบคุมการจำหน่ายอาหารหน้าโรงเรียน

3. ระดับชุมชนท้องถิ่น

3.1 การสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มและพัฒนารูปแบบการดำเนินการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันในการลดการใช้สารเคมีและใช้สารชีวภาพทดแทนทั้งในเกษตรกรที่ปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์โดย ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เกษตรและสหกรณ์ สาธารณสุข และองค์กรท้องถิ่นควรมีการบูรณาการงานร่วมกัน

3.2 การสร้างระบบอาสาสมัครในการดูแลสุขภาพเบื้องต้น โดยการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข รวมทั้งการสร้างเครือข่ายชุมชนเกษตรกรสุขภาพดีไม่มีโรคพิษจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชขึ้น

3.3 การมีนโยบายสาธารณะ ธรรมนูญ/ประชาสัมพันธ์ ปลูกจิตสำนึก การใช้สารเคมีอันตราย ในกระบวนการผลิตพืชอาหารที่ถูกต้องทั้งตำบล

3.4 การควบคุมการโฆษณา และการขายตรงของผู้จำหน่ายสารเคมีอันตรายที่ใช้ใน การเกษตรกรรมของเกษตรกร และผู้บริโภค

3.5 การตรวจเลือดและแจ้งผลเพื่อเตือนภัยระดับสารเคมีในกลุ่มเกษตรกร และผู้บริโภคที่มี ภาวะเสี่ยงและไม่ปลอดภัย

3.6 การควบคุมมาตรฐาน และตรวจสอบความปลอดภัยของอาหารในสถานที่จำหน่ายที่ ผู้บริโภคเข้าถึงได้ง่าย อาทิ ตลาดนัด และรถเร่